

כסוי הדם פרק ששי חולין

מסורת הש"ס

(א) ברכות ו. [ו.] מנחות
לה: שוטה ח. [מגילה טו.]:
(ב) שוטה טס. מנחות מג.
(ג) מנחות ג. פסחים
שעל הרחמים, ד. [ז"ל]
אמרו, ה. [ילקוט אהא
רבי אלעזר, ו.] ר"ה כח,
ז. שוטה דף ז' ע"ב פסחים
(ח) דברים כח, ט. [מנחות
מד.]. [שמות כד,
בס"א: וספרי לנשא,
ג.] ענינו, ג. [בס"א:
אשר, ג.] במגלה שלמים
אחא רבי יהודה וגרס
ר"ה שם משנת חוס'
אחא רבא,

תורה אור השלם

1. אם מחוט ועד שורק
נעל וראם אקח מקבל אשר
לך ולא תאמר אני
העשיתי את אברם.
בראשית יד כג
2. וראו כל עמך הארץ
כי שם יי נקרא עליך
ויראו ממך: ודברם כה י
3. ויראו ממך: ודברם כה י
4. ויראו ממך: ודברם כה י
5. ויראו ממך: ודברם כה י
6. ויראו ממך: ודברם כה י
7. ויראו ממך: ודברם כה י
8. ויראו ממך: ודברם כה י
9. ויראו ממך: ודברם כה י
10. ויראו ממך: ודברם כה י
11. ויראו ממך: ודברם כה י
12. ויראו ממך: ודברם כה י
13. ויראו ממך: ודברם כה י
14. ויראו ממך: ודברם כה י
15. ויראו ממך: ודברם כה י
16. ויראו ממך: ודברם כה י
17. ויראו ממך: ודברם כה י
18. ויראו ממך: ודברם כה י

אם מחוט ועד שרוך. שלא ראה ליהנות מן הגזל: שרוך. רלווע: חוט של סבלה. לזניית: רלווע של ספילין. לקשור: בשלמא רלווע של ספילין. איכא הנאה דכתיב ויראו ממך: אלו ספילין שבראש. אות הן לכל כי שם ה' נקרא עליך: מאי היא. הנאה איכא: מה נשתנה סבלת. שהוקיעה תורה לזניית: שהסבלת דומה לים. שהחלוץ מן הים הוא עולה אחת לשבעים שנה^א ומראית דמו וזמה לים וים אנו רואין שדומה לרקיע ורקיע לספיר וספיר לכסף הכבוד דכתיב^ב ותחת רגליו כמעשה לבגת הספיר והוא כעשם השמים אלמא שמים דומין לספיר וספיר הוא כסאי הכבוד דכתיב כמראה אפן ספיר דמות כסא וכסהקד"ה שמסתכל בנסא הכבוד שלו מזכר במצוה זו שהיא כנגד כל המצוות: הנאצל. הגזל ואוכל קשה הוא לעשות תשובה: לאפרנסם. ערמוי"א: לא מרכנס. לפי שאין אחס מרצין עזמכס אלף ממעטין לפיכך חשק בכס כי אחס המעט ממעטין עזמכס צנועה: נמרוד. מלך צדור הפלגה היה ולכן נקרא שמו נמרוד שהמריד כל העולם במלכותו על הקד"ה: מושב אלהים יצאנו. שצנה לו שצנה רקיעים של נחשת ועלה ויטש עליהם: סולה ארץ. על זכות אבות שנחשבו לצלימה: שולס עצמו. סוגר את פיו ודומה לו בצבורות (דף מ:) פיו צלוס ורגליו מבוזלות: ומתחם. פיו שנדרס מתחת הכל הוא זרועות עולם: האמנס אלס. אומנות יפה היא האילוס אלל דקד דהיינו דברי תורה אותו מדברין: מישרים. כמישור ארץ חלקה שנוחה לידרס: צעפר עיר הנדסה. קס"ד אפר שריפתה: והא איסורי הנאה יניסו. דכתיב ידברתי עיך לא ידבר וגו' ובעיר הנדחת כתיב: עפר עפרה. עפר קרקעה: ורעא אמר. אפילו צעפר אעפריה^א נמי מותר שסכוי הדס מצוה ולא הנאה שמצלות שנתנו לישראל לא ליהנות נתנו להם לא לשם הנאה נתנו להם אלף גזירת מלך היא עליהם: לא תאס פקע יאל. דללא הנאה היא ולכתחלה מיהא לא יתקע משום דמאס: שיצורא

אֵילֵעָא אִין הָעוֹלָם מִתְקִיִּים אֵלָא בִשְׂבִיל מִי שְׂבוּלָם
שְׁנֵאמַר תּוֹלָה אֶרֶץ עַל בְּלִמָּה רַבִּי אֲבָהוּ אָמַר כִּי
שְׂאִינוּ שְׁנֵאמַר ¹⁶וּמִתַּחַת זְרוּעוֹת עוֹלָם אָמַר רַבִּי יִצְחָק
אֵלֶם צָדֵק תִּדְבָּרוּן מִיִּשְׂרָאֵל תִּשְׁפָּטוּ בְּנֵי אָדָם מִה אֹתוֹ
הַזֶּה יִישׁוּם עֲצָמוּ כְּאֵלֶם יִכּוֹל אֶף לְדַבְּרֵי תוֹרָה תִּלְמַד
יִכּוֹל גַּיִם דַּעְתּוֹ ת"ל מִיִּשְׂרָאֵל תִּשְׁפָּטוּ בְּנֵי אָדָם אֲמַר
רַבִּה בֶּר יִדְמִיָּה מִכֶּסֶּץ בַּעֲפֹר עֵיד הַנִּדְחָת וְאֲמַאי אֵי
זַעֲרִי לֹא נִצְרַכָּה אֵלָא לַעֲפֹר עֲפָרָה דְּכֹתִיב ¹⁸וְאֵת
תּוֹךְ רַחוּבָה וּשְׂרַפְתָּ מִי שְׂאִינוּ מַחוּסָר אֵלָא קָבִי
שְׁמַחוּסָר תְּלִישָׁה קִבְּצָה וּשְׂרַפָּה וּרְבָא אָמַר מִצּוֹ
יִתִּיב רַבִּינָא וְקָאֻר לֵה לֵהָא שְׁמַעְתָּ אִיתִיבִיהָ רַב
שֶׁל עֲבוּדַת כּוֹכָבִים לֹא יִתְקַע בּוֹ מַאי לֹא אִם תְּקַע
יֵצֵא ¹⁷לִלּוֹל שֶׁל עֲבוּדַת כּוֹכָבִים לֹא יִשּׁוּל מַאי לֹא אִם
נִטַּל יֵצֵא וְהַתֵּנִיָּא תְקַע לֹא יֵצֵא נִטַּל לֹא יֵצֵא אָמַר רַב

הא רב יהודה אית ליה התם דצשופר של שלמים לא יא משום מפרש התם טעמא דצשופר של עיר הנדחת לא יא משום דכתותי מ הדרן עלך

וְהָיָה מִקְוִי אֵיבִי רֹאשֵׁי הַשָּׁמַיִם הָרִבִּים לֵב 17. הַאֲמָנָה אֵלֶם צֶדֶק תִּדְרֹכֶנּוּ מִיִּשְׁרָאֵל תִּשְׁשֹׁטוּ בְּנֵי אָדָם; הַחַיִּים בָּהּ
 18. תֵּלֵךְ בְּשִׁלְלָהּ תִּקְבֹּץ אֶת הַדָּוָר וְשֹׁרֶפֶת בָּאֵשׁ אֶת הַעֵיזָר וְזֹאת כֵּל שִׁלְלָהּ כְּלִיל לָךְ אֶלְהֵךְ וְהִתְחַל מֵל עוֹלָם
 וְהָאֵתָה עוֹד; הַרְבֵּי יָדִים 19.

פז.

עין משפט
נר מצוה

בב א מ"י פ"א מהלכות
שופר הלכה ג ועיין
בהשגות ובזמ"מ ובכ"מ
סמג עשין מז טו"ש"ע א"ח
ס"י תקפו סעיף ג:
בג ב מ"י פ"א מהלכות
לולב הלכה א ועיין
בהשגות ובזמ"מ ובכ"מ
סמג עשין מד טו"ש"ע א"ח
סימן תרמט סעי' ג:

גליון הש"ם

גמ' מחומ. עיין רש"י
בחומש פ' תולדות נח ט'
כג וברא"ס שם:

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה והתניא וכו'
ולא מפליג בסנדל עצודת
כוכבים גופיה:

לעזי רש"י

טרמויי"א [טרמויא"ה].
אפרכסת.

שיטה מקובצת

ח ורבא אמר אפי' בעפר
שריפתה נמי מותר:

רבינו גרשום

כאפרסת זו היא קופה
מוקבת של גבי הרוחיים
ש'מבלת כל החטים
ומביאן לסתח. וכתבי
הזבל ארץ על בלימה
לכומר דבר שהוא ארץ.
שבלה עצמול לכומר
ששוקן. תל' משרים
תשפן בני אדם לכומר
לענין תורה שהיא משרים
עצמה צריכה של
תניס ורעבם עליה. ארץ
לעפר עפרה רב קרקע
שופרה ריב הנדחת עליה
יצא זה שמחולת חלישה
לכומר שאנו חשש
עיר הנדחת: רבא אמר
מזות אלה ליתנהו גבי
לכומר לז' תמיא דמערפ
עפרה מכסין אלא מעפרה
ממש מכסין אלא מעפרה
ממש מכסין דמזות אן
חשבו תנא. ויחב רבא
לכומר לה לז' תמיא
לכומר אלא שמעך דרבא.
לכל ושופו שיעורא
בעיני ורעב לז' תמיא
ז' טחמים ורשופו כדי
שיאנוו ורעב ספן לכאן
וטפח ורעב

מוסף רש"י

אם מחוט ועד שרור
 נגד. כסברים עליו
 גול (סוטה יז.) לחוט
 של תבלה. כנגד מחוט,
 ולעשה של תפילין כנגד
 שרור דהייט לרעה (שם)
 בשלמה רצונה של
 תפילין. קיוול שר כה
 דלחיה הנאה דכרמי
 וכו' (שם). אלו תפילין
 שבראש. שכן דכרמי
 רזו הם: רשעים וז'ה
 (מנחות יא.) ועיי' שם
 קשר שהכוונה לתפילין של
 הקה"ח. אלא חוט של
 תבלה מלא דהייט. מלי
 הנאה חילא (סוטה יז.) מה
 נשנתנה תפילין שסוקין
 כהכין לזיוול (שם). שחור

יצא זה שמחוסר תלישה ב'. מכאן נראה לפסול גט שנכתב על הקלף ואח"כ חתכו והתם נמי דריש וכתב ונתן מי שמחוסר כתיבה ונתינה ילא כו' דטפי נראה חזרו גט המחוסר לקלף גדול מחזור עפר לעיר הנדחת דמשיב הכא מחוסר תלישה ושם בפ"ג דגטין (דף סא:) כמובן וז"ל זרו ריוו לשחי באורו כל העור:

והתניא תקע לא יצא נטל לא יצא. ה"ל לנאמרי מנאי

ללולב הגזול (סוכה דף כט): של אשרה
ושל עיר הנדחת פסול אלף ניחא ליה
להיציל הכ' ברייתא דקמני זה שופר
ולולב וא"ת בדפרכו ראוהו צ"ד (ר"ה
דף כח). אמר א"ר שופר של עבודת
כוכבים לא יתקע צו ואם תקע צו
יאלץ וכן צ"י מלות חילתה (יבמות דף קג):
אמר רבא הוללנת בסנדל של עבודת
כוכבים חילתנה כשרה ולא אמרינן
דמכמת שעוריה וי"ל דהכא בעבודת
כוכבים של ישראל דלץ לה ציטול אבל
דעובד כוכבים דיש לה ציטול לא
מכמת שיעוריה וכי האי גוונא משני
פרק לולב הגזול (סוכה דף לא): אהא
דאמר רבא לולב של עבודת כוכבים
אס נטול יאל ופריך ממתינתא דלולב
של אשרה פסול ומשני באשרה דמשה
וא"ת עבודת כוכבים דעובד כוכבים
מזי אצנהה הויא ישראלית דלאמר

ברוך הוא לישראל
בשעה שאני משפיע
עין עצמכם לפני נתתי
לפני ואנכי עפר ואפר
ונחננו מה לדוד אמר
ש אבל עובדי כוכבים
לנמרוד אמר ¹⁰ הבה
נמר ¹¹ מי ה' לסנחריב
לנבוכדנצר
עב לחירם מלך צור
ששבתי בלב ימים אמר
גדול שנאמר במשה
אמר באברהם דאילו
אמר רבא ואיתמא
מחתיים אלא בשביל
אנחנו מה וכתוב
ל בלימה אמר רבי
עצמו בשעת מריבה
שמישים עצמו כמי
מאי דכתיב ¹⁷ האמנם
ותו של אדם בעולם
לומר צדק תדברון
רבי זעירא ואיתמא
ורי הנאה הוא אמר
ל שללה תקבוצין אל
יה ושרפה יצא זה
לאו ליהנות ניתנו
חומי לרבינא ¹⁸ שופר
לא יצא לא אם תקע
נטל לא יצא לא אם
שי הכי השתא התם
שיעורא

מאות ליהנות ניתנו אך נראה דרשב"א גרסין ולא רב יהודה דלא
ת שיעוריה ולרב יהודה הוה ליה למימר משום דמאות ליהנות ניתנו:

בסיו הדם

הקבי"ה נתנוהו (מכתוב וכו') שנתהלה רבבה יחיד. עששו לו כס' לפרסא (תוס' ורש"י)
 חסיד יחסיב על עקב, ועוד נהא לפרסא דמות כסא עיניה, שנאלמו דרנליו וכו' (תוס'
 מה המקיים מצות ליתת חלום הקובץ ע"י שמיים, ויכח נתיב אל כספרי, ואצטרופי חזי ממוס
 שמוה כסא הכבוד, הנחל מלכות דומה אל ימי דומה (ר"ע), מלחלה לא נלקי ע"י כן
 שמוה כסא הכבוד הנחלה אל כסר דמות כס' (ר"ע ורש"י) שופר על עבודת רבובים
 הוללות לא יחשבו ימינו, עומד אל חסות האנא נחל עומד אל עומד ע"י נכר' (הר"י)
 הדר' וכו' (תוס' ורש"י)